

Johtočála 2024-25

Dáhton: 26.08.2024

Buhtada johtočállaga: 2023-35

Boazodoalu ovdánahttininfoandda njuolggadusat kapihttal 1 – kommentárat njuolggadussii

Kommentárat ja čilgehusat Boazodoalu ovdánahttininfoandda obbalaš
doarjjamearrádusaide ja iešguđetlágan ovddidandoaimmaide.

Sisdoallu

Láidehus	3
Obbalašgovva rievdadusaid badjel	3
Iešguđetge hálddašanorgánaid rolla doarjjameannudeamis	3
Geat sáhttet ohcat doarjaga BOF-njuolggadusa vuodul?	3
§ 1-1. Ulbmil	4
Kommentárat mearrádussii	4
§ 1-2. Oktasaš mearrádusat buot doarjjaortnegiidda	4
Kommentárat mearrádussii	5
§ 1-3. Boazodoalu ovdánahttininfoandda stivra	5
Kommentárat mearrádussii	5
§ 1-4. Ekonomalaš rámmat	6
Kommentárat mearrádussii	6
§ 1-5. Raporteren	7
Kommentárat mearrádussii	7
§ 1-6. Doaibmaviidodat	8
Kommentárat mearrádussii	8
§ 1-7. Oktasaš eavttut	9
Kommentárat mearrádussii	10
§ 1-8. Gáibádusat ohcamuššii	11
Kommentárat mearrádussii	11
§ 1-9. Áššemeannudeapmi	12
Kommentárat mearrádussii	12

§ 1-10. Máksin	13
Kommentárat mearrádussii.....	13
§ 1-11. Diedihangeatnegasvuohta ja dárkkisteapmi	14
Kommentárat mearrádussii.....	14
§ 1-12. Boasttomáksimiid divvun.....	15
Kommentárat mearrádussii.....	15
§ 1-13. Unnideapmi ja doarjaga dollen	17
Kommentárat mearrádussii.....	17
§ 1-14. Ruovttoluottamáksin- dahje unnidansupmi gáibideapmi	22
Kommentárat mearrádussii.....	22
§ 1-15. Váidin.....	23
Kommentárat mearrádussii.....	23

Láidehus

Eavttut oažžut doarjaga Boazodoalu ovdánahttininfoanddas (BOF) bohtet ovdan Boazodoalu ovdánahttininfoandda njuolggadusas.

Njuolggadusas lea láhkavuodđu Stuoradikki jahkásaš mearrádusas boazodoallošiehtadusa birra.

Komentárat dán johtočállosis leat čállojuvvon njuolggadusa kapihttal 1, rievdadusaid vuodul mat bohte maŋgel boazodoallošiehtadusa 2024/2025, ja leat gustovaččat suoidnemánu 1. beaivvi 2024 rájes geassemánu 30. beaivvi 2025 rádjái. BOF-njuolggadusa kapihttal 1 addá obbalašgova Boazodoalu ovdánahttininfoandda iešguđetlágan doarjjaortnegiid badjel, ja dat sisttisoallá obbalaš mearrádusaid mat gusket buot njuolggadusa doarjagiidda.

Obbalašgova rievdadusaid badjel

§ 1-6 vuosttaš lađas: Doarjjaortnet orohatplánaid ráhkadeapmái orohagaide main váilu orohatplána lea válđojuvvon eret BOF-njuolggadusas. Doarjjaortnet lea dal sierra njuolggadusas, njuolggadus doarjaga birra orohatplánaide. Dan dihte lea ovddeš nr. 6, juridihkalaš ráđdeaddin orohagaide dahje siiddaide, dal nr. 5.

Iešguđetge hálddašanorgánaid rolla doarjjameannudeamis

Boazodoalu ovdánahttininfoanda lea vuosttaš instánsa meannudit ohcamušaid njuolggadusaid vuolde, vrd. §§ 1-3 ja 1-9. Eanandoalodirektoráhtta lea čállingoddi foandastivrras. Áššiid main eai badján prinsihpalaš čuolmmat ja main ohcansubmi lea vuollel 200 000 ruvnno meannuda Eanandoalodirektoráhtta hálldahuslaččat, diehtu áššemearrádusa birra juhkkuojuvvo BOF-stivrii.

“Prinsihpalaš čuolmmaiguin” oaivvilduvvojit áššit main áššemearrádus sáhtta váikkuhit sullasaš áššiide, ja áššit main ii leat sihkar gullá go doaibmabidju BOF-njuolggadusaid vuollái. Prinsihpalaš áššit sáhttet maiddái leat áššit main ohcansubmi lea vuollel 200 000 ruvnno.

Geat sáhttet ohcat doarjaga BOF-njuolggadusa vuodul?

Ii leat namuhuvvon geat sáhttet ohcat doarjaga njuolggadusas kapihttal 1, vrd. § 1-6 nubbi lađas. Dakkár oktavuodain mearrida njuolggadusa ulbmil, listtu doaibmabijuin maidda sáhtta ohcat doarjaga § 1-6 ja oktasašeavttut § 1-7 doarjaga juolludeami.

Juohke ášši árvoštallojuvvo sierra. Dakkár árvoštallamis lea eaktu § 1-7 ahte ohcojuvvon doaibmabidju ovddida boazodoalu orohagas ja guovllus, vejolaččat dakkár mii ráddje ohcciid.

Doarjjaohcamušaid meannudeapmái gusket hálddašanlága mearrádusat. Njuolggadusa, johtočállaga ja ohcanskoviid njuolggadusa iešguđetge doarjjaortnegii gávnnat Eanandoalodirektoráhta ruovttusiiddus – www.landbruksdirektoratet.no

§ 1-1. Ulbmil

§ 1-1

Boazodoalu ovdánahttinforanda galgá ruđalaš gaskaomiiguin veahkehit ovddidit boazodoalloealáhusa boazodoallopoltiikalaš mihtuid olis.

Gáldu: [Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond](#) (Lovdata)

Kommentárat mearrádussii

Váldomihttu boazodoallopoltiikalaš mihtuin lea ovddidit boazodoalu ekologalaš, ekonomalaš ja kultuvrralaš guoddevaš ealáhussan, vrd. boazodoallogá § 1 ja Stuoradiggedieđáhus 32 (2016-2017) “Reindrift – Lang tradisjon – unike muligheter” (das maŋos Stuoradiggedieđáhus). Olahan dihte ulbmila leat boazodoallogáas dihto geatnegasvuodát boazodolliide, siiddaide, orohagaide, boazoserviide ja boazodoalloeiseválddiide. BOF-njuolggadusa doarjjaortnegat galget movttiidahttit ealáhusa ja eará aktevrraid čuovvut geatnegasvuodáid boazodoallogáas ja olahit bajit mihtuid. Dihto mearrádusaid BOF-njuolggadusain galgá geahččat boazodoallogá § 1 oktavuodas.

Dan rájes go boazodoallogá 2007:s doaibmagodii leat boazodoallopoltiikalaš mihtut rievdan veahá. Gustovaš boazodoallopoltiikalaš mihtut mat bohtet ovdan Stuoradiggedieđáhusas leat earret eará:

- boazodoalloealáhusa ovdáneapmi ulbmilaš, márkanfievrrereddji ealáhussan mii lea guoddevaš guhkit áiggi perspektiivvas
- boazodoalloealáhusa ovdáneapmi bearašvuđot ealáhussan, gos bearaš sáhtá ásaht ekonomalaš válljenvári ja friddjavuoda mearridit iežas boazodoalus
- buoridit buvttadeami seammás go váldá vuhtii elliidčálgu ja buori biergokvalitehta.
- fokus ekologalaš guoddevašvuhtii ja boazolohkui.

Go árvoštallá ohcamuša mii BOF-njuolggadusaid vuodul meannuduvvo, de galgá váldit vuhtii daid mihtuid.

§ 1-2. Oktasaš mearrádusat buot doarjjaortnegiidda

§ 1-2

Kapihttal 1 mearrádusat gustojit buot doarjjaortnegiidda dan njuolggadusa vuodul, jus eará ii leat mearriduvvon sierra.

Boazodoallogáin oaivvilduvvo dán njuolggadusas áigodat gaskkal cuoŋománu 1. beaivvis njukčamánu 31. beaivái.

Gáldu: [Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond](#) (Lovdata)

Kommentárat mearrádussii

Vuosttaš lađas: Oktasaš eavttut

Oktasaš eavttuid mearrádus dahká čielggasin ahte oktasašeaktu § 1-7, mearrádus dárkkisteami, unnideami ja váidinvejolašvuoda birra gusto buot BOF-njuolggadusa ohcamušaide, sorjjasmeahtun makkár ortnegii njuolggadusas ohcamuš gullá.

Nubbi lađas: Boazodoallojagi definišuvdna

Dan mearrádusas čilgejuvvo boazodoallojahki.

§ 1-3. Boazodoalu ovdánahttininfoandda stivra

§ 1-3

Boazodoalu ovdánahttininfoanda hálddašuvvo stivrra bokte mas leat njeallje miellahtu. Stivra nammaduvvo guovtti jahkái hávális. Eanandoallo- ja biebmodepartemeantta nammada guokte miellahtu ja guokte várámiellahtu. Norgga Boazosápmelaččaid Riikasearvi nammada guokte miellahtu ja guokte várámiellahtu.

Foandastivra hálddaša oasi Boazodoalu ovdánahttininfoandda oppalaš ruhtadeami.

Eanandoalldirektoráhtta lea čállingoddi foandastivrii.

Gáldu: [Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond](#) (Lovdata)

Kommentárat mearrádussii

Vuosttaš lađas: Stivrra oktiibidjan

Vuosttaš lađđasis lea mearriduvvon mo BOF-stivra lea biddjon oktii. Práksisa lea nu ahte Eanandoallo- ja biebmodepartemeanta (EBP) nammada jođiheaddji mas ii lea várámiellahttu, ja ovttá miellahtu mas lea persovnnalaš várámiellahttu. Norgga Boazosápmelaččaid Riikasearvi nammada guokte miellahtu geain leat persovnnalaš várámiellahtut.

Nubbi lađas: Boazodoalu ovdánahttininfoandda oasi hálddašeapmi

Eai leat kommentárat.

Goalmmát lađas: Čállingoddi

Njuolggadus mearrida ahte Eanandoalldirektoráhtta lea čállingoddi BOF-stivrii.

Eanandoalldirektoráhta barggut go lea čállingoddi gávdnojit sierra bagadusas.

Dakkár oktavuodain go BOF-stivra ii leat delegeren ášši Eanandoalldirektoráhttii, de galgá direktoráhtta ráhkkanahhtit ášši, ráhkadit evttohusa áššemearrádussii ja buktit ášši ovdan BOF-stivrii čoahkkimis.

Eanandoalldirektoráhtta galgá raporteret stivrii áššemearrádusaid maid direktoráhtta lea dahkan delegerema bokte. Eanandoalldirektoráhtta ráhkkanahhtá ja ovdanbukta váidagiid áššemearrádusaide maid BOF-stivra ja Eanandoalldirektoráhtta leat mearridan.

Áššemearrádusaid maid BOF-stivra lea mearridan sáddejuvvojit direktoráhta áššemeannudeaddjis go čoahkkinprotokolla lea dohkkehuvvon.

Gávdno sierra rutiidna BOF-stivrra áššemeannudeapmái.

§ 1-4. Ekonomalaš rámmat

§ 1-4

Ekonomalaš rámmat ja láidestusat Boazodoalu ovdánahttinfoandda olis mearriduvvojit Stuoradikki boazodoallošiehtadusa ja jahkásaš stáhtabušeahta proposišuvnnaid meannudemiin.

Foandastivra sáhtá hilgut ohcamušaid ekonomalaš doarjagii foandda ekonomalaš dili dihte.

Foandastivra sáhtá mearridit njuolggadusaid ja mearridit doarjjamáksomeriid foandda eankilortnegiidda, vrd. § 1-6 nubbi lađas.

Foandastivrra doaibma galgá oktiivástidit gustovaš njuolggadusain stáda ekonomiijastivrema birra.

Gáldu: [Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond](#) (Lovdata)

Kommentárat mearrádussii

Vuosttaš lađas: Ruhtadeapmi

Jahkásaččat várrejuvvojit ruđat dihto doaibmabijuide maid sáhtá oažžut doarjaga BOF-njuolggadusa mielde. Ii leat várrejuvvon ruhta buot ortnegiidda njuolggadusaide. Jus ii leat várrejuvvon ruhta ortnegii masá ohccojuvvo, de ferte ohcamuša ruhtadeapmi boahit ruđas man BOF-stivra lea ožžon friija disponerema dihte.

Maŋemus jagiid lea várrejuvvon oalle unnán ruhta friija disponeremii, dan dihte BOF-stivra láve ráhkadit jahkásaččat vuoruhannisttu doaibmabijuid ovddas mat galget vuoruhuvvot dan dihto jagis. Stivra (ja Eanandoalldirektoráhtta delegerejuvvon áššiin) galgá vuđolaččat vuoruhit ohcamušaid ovdal go sáhtá juolludit doarjaga.

Ohcamušaide galgá juolluduvvot rámmaid siskkobealde. Dat gusto sihke várrejuvvon ruđaide ja BOF-stivrra friija ruđaide. Rámma boahá ovdan boazodoallošiehtadusa proposišuvnna.

Nubbi lađas: Váldi hilgut ohcamušaid

Njuolggadus mearrida ahte doarjjaohcamušaid sáhtá hilgut foandda ruđalaš dili dihte. Dat dulkokujuvvo dainna lágiin, ahte ohcamušaid ii sáhte hilgut § 1-4 nuppi lađđasa vuodul jus ain gávdno ruhta foanddas. Njuolggadusa sáhtá atnit ággan hilgut ohcamušaid dušše go ii leat šat ruhta foanddas.

Jus BOF-stivra lea mearridan mo friija ruhta galgá vuoruhuvvot dihto jagis, de sáhtá doarjjaohcamuš doaibmabijuide mat eai leat vuoruhuvvot hilgojuvvot, vejolaččat sáhtá ohcci bagaduvvot sáddet odđa ohcamuša boahhtevaš jagi.

NB! Jus doarjjaohcamuš hilgojuvvo eará ákka geažil go foandda ruhtadilli, de galgá dat ágga adnot áššemearrádusa ággan. Dat leat dušše ohcamušat mat muđui devdet buot eavttuid njuolggadusas mat sáhttet hilgojuvvot § 1-4 nuppi lađđasa vuodul.

Goalmmát lađas: Váldi mearridit njuolggadusaid ja doarjagiid máksomeriid

BOF-stivra sáhtta bidjat njuolggadusaid earjilortnegiidda mat gullet fondii. Suoidnemánu 1. beaivvi 2021 rájes čujuhuvvo mearrádus BOF-njuolggadusaide § 1-6 nuppi lađđasii, gos ortnegat mat eai leat ásahuvvon sierra kapihttaliin njuolggadusas. Aiddostahttin lea dahkkon dan dihte go ortnegat § 1-6 vuosttaš lađđasis leat juo ásahuvvon sierra kapihttaliin njuolggadusas, mii dagaha ahte ii leat dárbu dievasmahttit njuolggadusaid daid ortnegiid ovddas.

Suoidnemánu 1. beaivvi 2024 rájes leat čuovvovaš doarjjaortnegiin sierra njuolggadusat maid galgá čuovvut, vrd. § 1-6 nubbi lađas:

Pr. 1. juli 2024 gjelder vedtatte retningslinjer for følgende ordninger jf. § 1-6 andre ledd:

- a. Boazodoalu areála sihkarastin
- f. Doarjja nissonolbmuid guoski doaibmabijuide
- i. Dutkan ja diehtogaskusteapmi (Váldoprioriteremat ja njuolggadusat)
- j. Doarjja heiveheapmái nu ahte boazoeaigádat geain lea doaibmahehttejuvvo sáhttet searvat boazodoalloaimmaide
- l. Doarjja olbmuid geain leat bohccot iežas mearkkas ja geat čállet boazodollui guoskevaš masterbarggu

Juohke ovttá doarjjaortnega njuolggadusat gávdnojit Eanandoalldirektoráhta neahttasiiddus juohke doarjjaortnega vuolde. Njuolggadusat daidda doarjjaortnegiidda main ii leat sierra siidu neahttasiidduin gávdnojit “Doarjja iešguđetlágan ovddidandoaimmaide”-vuolde.

Njealját lađas: Stivrra doaibma

Eai leat kommentárat.

§ 1-5. Raporteren

§ 1-5

Eanandoalldirektoráhta galgá sáddet jahkeraportta Boazodoalu ovdanahttinfondii ovdal njukčamánu 15. beaivvi juohke jagi. Raporta galgá sisttisoallat maŋemus jagi rehketdoalu oktán bušeahtain ja ovdeš jagiid rehketdoaluid, ja fágalaš árvvoštallama doaimmahusas.

Rehketdoallu hálddašuvvo reaidoruhtaprinsihpa vuodul ja Riikkarevišuvdna lea rehketdoalodárkkisteaddji.

Gáldu: [Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond](#) (Lovdata)

Kommentárat mearrádussii

Eai leat kommentárat.

§ 1-6. Doaimaviidodat

§ 1-6

Boazodoalu ovdánahtinfoandda doarjagat sáhttet juolluduvvot ortnegiidda

1. doarjja mearkkašahtti boazovahágiid oktavuodas lihkohisvuodaid geažil, vrd. kapihttal 2,
2. doarjja boazodoallorusttegiidda, oktan áiddiiguin ja njuovvanrusttegiiguin, vrd. kapihttal 3,
3. buhtadus duođaštuvvon goluide kursa/lassioahppodivvagiidda ja sullasaččaide boazodolliide, vrd. kapihttal 4,
4. doarjja meahccemánáidgárdái, vrd. kapihttal 5,
5. juridihkalaš ráđdeaddin orohagaide dahje siiddaide, vrd. kapihttal 7.

Ekonomalaš doarjja sáhtta juolluduvvot eará doaimbajuiide jus oktiivástidit njuolggadusa ulbmiliidda, vrd. § 1-1, dasa gullevaččat

- a. sihkarastin boazodoalu guohtunrievttis, dasa gullevaš doarjja orohagaid bargui sihkarastit boazodoalu areálaid,
- b. praktihkalaš doaimbajut boazodoalus,
- c. strukturdoaimbajuid čađaheapmi orohagain main lea dárbu doaimbajuiide heivehit boazologu ja resursaávkástallamii,
- d. fágalaš doaimbajut mat ovddidit boazodoalu, dasa gullevaš bagadallan, kursadoaimma, guohtunguorahallan, plánen ja nállašuhttima doaimbajut,
- e. lassiealáhusa ovddideapmi ja ulbmilat main lea oppalaš kultuvrralaš mearkkašupmi boazosápmelaččaide,
- f. doaimbajut mat ovddidit dásseárvvu ja nissoniid dili boazodoalus,
- g. heiveheapmi 1-2 beaivásaš gealboloktenkursii/lassiohppui,
- h. doarjja doaimbajuiide boazodoalloealáhussii dálkkádatrivedamiid geažil,
- i. dutkan ja máhttogaskkusteapmái,
- j. heiveheapmái nu ahte boazoeaiggádat main lea doaimmahehttejupmi sáhttet searvat boazodoalloodoaimmaide,
- k. doarjja boares áiderusttegiid rádjami, ja
- l. 15 000 ruvdnosaš stipeanda olbmuide geain leat bohccot iežas mearkkas ja geat čállet boazodollui guoskevaš masterbarggu.

Gáldu: [Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond](#) (Lovdata)

Kommentárat mearrádussii

Vuosttaš lađas: Doaimbajut mat leat mearriduvvon sierra kapihttaliin

Dán mearrádusas lea listtu doaimbajuid badjel maid ovddas sáhtta oazžut doarjaga kapihttaliid 2-7 vuodul. Jus doaimbajut masá lea ohcan doarjaga fátmastuvvo kapihttaliid 2-7, de leat njuolggadusat dihto kapihttalis mat gustojit ohcamuša meannudeapmái, kapihttal 1 dihto oppalaš mearrádusaid lassin:

- Oktasaš eavttut, vrd. § 1-7
- Gáibádusat ohcamii, vrd. § 1-8

- Áššemeannudeapmi, vrd. § 1-9
- Máksin, vrd. § 1-10
- Diedihangeatnegasvuohta ja dárkkisteapmi, vrd. § 1-11
- Boasttumáksimiid divvun, vrd. § 1-12
- Unnideapmi ja doalaheapmi, vrd. § 1-13
- Ruovttoluotta- dahje unnidansupmi gáibideapmi, vrd. § 1-14
- Váidinvejolašvuohta, vrd. § 1-15.

Nubbi lađas: Ekonomalaš doarjja eará doaibmabijuide

Doarjjavuoigaduvvon doaibmabijuid listu § 1-6 nubbi lađas ii leat ollislaš, BOF doarjja sáhtá maiddá juolluduvvot eará doaibmabijuide mat oktiivástidit ulbmiliin. Listu čujuha sullii makkár doaibmabijuide šiehtadusbealit áigot oažžut doarjjavuoigaduvvon.

Dakkár áššiin lea árvvoštallan juhkkjuuvvon:

- Álggos árvvoštallojuvvo doaibmabidju oktasašeavttu § 1-7 ektui. Jus doaibmabidju ii ollašuhhte dan eavttu, de galgá ohcamuš hilgojuvvon dan eavttu vuođul, árvvoštalakeahtá eará eavttuid.
- Dasto árvvoštallojuvvo doaibmabidju ulbmila § 1-1 ektui. Jus doaibmabidju ii oktiivástit ulbmiliin, de galgá ohcamuš hilgojuvvo ulbmila vuođul, árvvoštalakeahtá eará eavttuid.
- Jus doaibmabidju oktiivástida ulbmiliin ja ollašuhhte oktasašeavttuid § 1-7, de galgá árvvoštallojuvvo ulbmilašvuohta juolludit doarjaga doaibmabidju § 1-6 nuppi lađđasa (vrd. “sáhtá”-dajaldaga) ektui. Árvvoštallamat § 1-6 nuppi lađđasa vuođul gullet hálddahusa friija árvvošteami vuollai. Eanandoalldirektoráhtta ja BOF-stivra leat čadnon vejolaš vuoruhemiide maid BOF-stivra lea mearridan. Dat mearkkaša ahte vaikko doaibmabidju oktiivástida ulbmiliin § 1-1, de sáhtá BOF-stivra dahje Eanandoalldirektoráhtta árvvoštallat ahte ohccojuvvon doaibmabidju ii juolluduvvo doarjja dan dihto áigemuttus.
- Ortnegiidda main leat sierra njuolggadusat maid Boazodoalu ovdánahtinfoandda stivra lea mearridan gustojit eavttut ja árvvoštallamat mat bohtet ovdan njuolggadusain dihto ortnega ovdas.

§ 1-7. Oktasaš eavttut

§ 1-7

Boazodoalu ovdánahtinfoandda doarjagiidda lea eaktun ahte doaibmabidju ovddida boazodoalu orohagas ja guovllus. Jus lea dárbblaš, de árvvoštallojuvvo doaibmabiju váikkuhus guohtuneatnamiid gollamii ja muđui birrasa ektui.

Doarjaga eaktun lea dan njuolggadusa vuođul ahte ohccojuvvon doaibmabidju oktiivástida gustovaš lágaide ja njuolggadusaide.

Gáldu: [Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond](#) (Lovdata)

Kommentárat mearrádussii

Vuosttaš lađas: Eaktu ahte doaibmabidju galgá ovddidit boazodoalu

Vuosttaš čuokkis

Oktasašeaktun buot BOF-njuolggadusa ortnegiidda lea ahte ohccojuvvon doaibmabidju galgá ovddidit boazodoalu orohagas ja guovllus.

Das oaivvilduvvo ahte ohccojuvvon doaibmabidju galgá leat vissis sturrodagas ja leat mearkkašahti eará boazodolliide orohagas ja guovllus. Ii gáibiduvvo ahte doaibmabidju dakkaviđe váikkuha earáide go ohccái. Ovdamearkka dihte sáhtta doarjja kursemii parasihhtadikšumii bohccos dakkaviđe váikkuhit positiivvalaččat boazoeaiggádii gii lea kurssa váldán. Áiggi mielde dat boahtá ávkin earáide orohagas go leat eambbosat geat sáhttet boahkuhit earáid bohccuid. Das šaddá lassiváikkuhus go hehte njoammuma.

Eaktu ii galgga gáržžes dulkomiin ipmirduvvot. Earret go jus ohccojuvvon doaibmabidju boahtá buorrin dušše ohccái, ii ge leat njuolggo- dahje eahpenjuolggováikkuhus earáide, de berre doaibmabidju oidnojuvvot buorrin boazodollui orohagas/guovllus.

Doaibmabidju galgá maiddámielddisbuktiti juoidá mii lea positiivvalaš ja mii ii juo gávdno orohagas/guovllus – lasihit ođđa, dárbbášlaš gelbbolašvuoda, mearkkašahti álkideami boazodollui, lasihit guohtunareálaid orohahkii je. Doaibmabijut mat rehkenastojuvvojit oassin orohaga dábálaš boazodoalus eai leat doarjjavuoigaduvvon BOF-njuolggadusaid vuodul, vaikko leat buorrin olles orohahkii. Dakkár doaibmabijut sáhttet leat orohatplánaid ráhkadeapmi, golut láigohuvvon veahkkái guođoheami, johtima ja njuovvama oktavuodas, neahttasiiddu/diehtujuohkinkanála ráhkadeapmái je.

Dat lea oktasašeaktu, mii mearkkaša ahte eaktu álgoálggus galgá árvoštallojuvvot sihke ortnegiin mat leat mearriduvvon sierra kapihttaliin (§ 1-6 vuosttaš lađas) ja eará ortnegiin (§ 1-6 nubbi lađas). Eanas diliin lea doarvái ollašuhttit eavttuid dihto kapihttalis ortnegiid váste § 1-6 vuosttaš lađđasis nu ahte oktasašeaktu § 1-7 maiddámielddisbuktiti ollašuvvan.

Nubbi čuokkis

Dat eaktu lea gustovaš áššiin main ohccojuvvon doaibmabidju sáhtta dagahit ahte guohtuneatnamat ja biras gollet eambo go dábálaččat. Ovdamearkka dihte, ii leat dárbbášlaš árvoštallat dan eavttu go ohccojuvvon doaibmabidju lea dohkkehuvvon suohkanis plánen- ja huksenhálddahas, go suohkan lea geatnegahtton čielggadit doaibmabiju birasváikkuhusaid ovdal go mearriduvvo lohpi hukset dahje rievdadit maidege.

Nubbi lađas

Eai leat kommentárat.

§ 1-8. Gáibádusat ohcamuššii

§ 1-8

Boazodoalu ovdánahttininfoandda doarjjaohcamušat galget sáddejuvvot Eanandoalldirektoráhttii ovdal dieđihuvvon áigemeari.

Jus lea ráhkaduvvon sierra ohcanskovvi ortnega váste, de galgá dat geavahuvvot. Dárbblaš duodaštusaid galgá bidjat mielddusin ohcamuššii.

Gáldu: [Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond](#) (Lovdata)

Kommentárat mearrádussii

Vuosttaš lađas: Ohcamuša sádden ja áigemearri

BOF-njuolggadusas kapihttal 1 ii leat oppalaš ohcanáigemearri BOF-dorjjaortnegiidda. Gávdnojit sierra ohcanáigemearit eará kapihttaliin § 1-6 vuosttaš lađđasa ortnegiidda, oktan dihto njuolggadusaiguin § 1-6 nuppi lađđasa ortnegiidda.

Sierra ohcanáigemearit leat:

- doarjja mearkkašahtti boazovahágii lihkohisvuodaid oktavuodas – 6 mánu dan rájes go lihkohisvuolta dáhpáhuvai (BOF-njuolggadus kapihttal 2)
- Boazodoallorusttegat – guovvamánu 1. beaivvi ja čakčamánu 1. beaivvi
- kursagoluid refušvdna – 6 mánu dan rájes go kursa loahpahuvvui (BOF-njuolggadus kapihttal 4)
- doarjja meahccemánáidgárdái – mánu maŋŋel go boazodoalldoaibma lea čađahuvvon (BOF-njuolggadus kapihttal 5)
- nissonolbmuide guoski doaibmabijut, vrd. § 1-6 nubbi lađas bustávva f – cuoŋománu 1. beaivvi ja golggotmánu 1. beaivvi
- dutkanáššit, vrd. § 1-6 nubbi lađas bustávva i – njukčamánu 1. beaivvi

Nubbi lađas: Ohcanskovvi ja duodašteamit

Jus ii gávdno sierra skovvi doarjjaortnegii, de ferte čállit friddjateavstta bokte ohcamuša ja sáddet boastta dahje e-boastta mielde.

§ 1-9. Áššemeannudeapmi

§ 1-9

Eanandoalldirektoráhtta meannuda ohcamuša, ja ráhkkanáhttet ášši Boazodoalu ovdánahttinforandda stivrii.

Foandastivra mearrida ohcamuša. Sáhttet mearriduvvot čielgaseappot eavttut doarjagii juolludanmearrádusas. Jus leat liika máŋga jiena juolludeapmái ja hilgumii, de lea jodiheaddjis duppaljienastanváldi. Foandastivra sáhttá addit mearridanválddi Eanandoalldirektoráhttii.

Gáldu: [Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond](#) (Lovdata)

Kommentárat mearrádussii

Vuosttaš ja nubbi lađas: Ohcamušaid ja áššemearrádusaid meannudeapmi

Áššemeannudeapmi áššiin mat oktiivástidit § 1-9 vuosttaš lađđasiin geavvá dáinna lágiin:

- Eanandoalldirektoráhtta árvvoštallá ohcamuša ja ráhkkanáhttet ášši BOF-stivrii.
- BOF-stivra árvvoštallá ohcamuša ja juogo dahká áššemearrádusa, dahje sádde ášši ruovttoluotta Eanandoalldirektoráhttii viežžan dihte dieđuid dahje ođđasit árvvoštallat.
- Go BOF-stivračoahkkima protokolla lea dohkkehuvvon, de sádde Eanandoalldirektoráhtta áššemearrádusa ohccái oktan dieđuiguin váidinvejolašvuodain ja áššebáhpiriid geahčadanvuogitvuoda birra.

Áššit main eai badján prinsihpalaš čuolmmat ja main ohcansupmi lea 200 000 ruvno rádjái meannuda Eanandoalldirektoráhtta, geahča čuoggá “lešguđetlágan hálddašanorgánaid rolla doarjjameannudeamis” das badjelis.

Orgána mii meannuda ohcamuša (BOF-stivra dahje Eanandoalldirektoráhtta delegašuvnna bokte) sáhttet mearridit čielgasit eavttuid doarjagii juolludanmearrádusas. Sáhttá ovdamearkka dihte biddjot áigemearri goas doaibmabidju galgá leat válbmanan dahje goas ohcci galgá raporteret ruđa golaheami.

§ 1-10. Máksin

§ 1-10

Eanandoalldirektoráhtta máksá 50 proseantta doarjagis go doarjja juolluduvvo jus eará ii leat mearriduvvon dihto ortnega olis. Loahppadoarjja máksojuvvo go Eanandoalldirektoráhtta lea dohkkehan rehketdoalu ja duođaštusaid mat leat sáddejuvvon sisa.

Geavatkeahtes, juolluduvvon doarjja máhcahuvvo Boazodoalu ovdánahttinfondii.

Gáldu: [Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond](#) (Lovdata)

Kommentárat mearrádussii

Vuosttaš lađas: Máksin

Dábálaččat máksojuvvo 50 proseantta doarjjasupmis go ohcamuš juolluduvvo. Dihto ortnegiin leat sierra máksinnjuolggadusat. Ovdamearkka dihte máksojuvvo doarjja áiderusttegiidda BOF-njuolggadusa kapihttal 3 vuodul maŋŋel go rusttet lea gárvvistuvvon.

Loahppadoarjja máksojuvvo go rehketdoallu ja duođaštusat leat sáddejuvvon ja dohkkehuvvon. Rehketdoallu ja duođaštusat lea dohkkehuvvon go Eanandoalldirektoráhtta lea guorahallan ahte lea go olles doarjja golahuvvon ja oktiivástidii go ulbmiliin, juolludaneavttuid ja/dahje ohcamuša ruhtadanplána.

Juolludanmearrádusas galgá čuožžut áigemeari rehketdoalu ja duođaštusaid sisasáddemii, geahča BOF-njuolggadusaid § 1-8 nubbi lađas nubbi čuokkis. Áigemeari ii galgga leat nu fargga ahte gártá váttisin dahje veadjemeahttumin ohccái doalahit áigemeari. Áigemeari mii lea sullii golbma mánu maŋŋel go doaibmabidju lea čađahuvvon rehkenastojuvvo govttolažžan. Áigemeari galgá árvvoštallat ohccojuvvon ortnega ektui.

Nubbi lađas: Geavatkeahtes doarjja

Geavatkeahtes, juolluduvvon doarjja galgá máhcahuvvot Boazodoalu ovdánahttinfondii. Gávdnojit guovttelágan vuogit máhcahit:

- Doarjja lea juolluduvvon, muhto ii leat máksojuvvon. Ohcci oažžu sierra reivves dieđu ahte doarjja máhcahuvvo BOF:ii – ášši loahpahuvvo.
- Doarjja lea juolluduvvon ja máksojuvvon. Ohcci oažžu dieđu ovdagihit ahte doarjja gáibiduvvo ruovttoluotta máksojuvvo, vrd. hálddašanlága § 16. Maŋŋel vejolaš cealkámuša ohccis dahká Eanandoalldirektoráhtta áššemearrádusa ja čuovvola ášši.

Doarjja adnojuvvo geavatkeahtes doarjjan jus:

- Ohcci ii leat álggahan doaibmabiju ovdal áigemeari, ovdamearkka dihte golbma jagi dan rájes go doarjja juolluduvvui áiderusttegiid váste, vrd. § 3-3.
- Ohcci ii leat duođaštan doarjaga golaheami dakkár vugiin mii oktiivástida juolludemiin ovdal dasa gullelaš áigemeari.
- Ohcci ii leat ožžon maŋideami doarjaga golaheami duođaštusaid sáddemii.

§ 1-11. Dieđihangeatnegasvuohta ja dárkkisteapmi

§ 1-11

Sii geat ožžot doarjaga dan njuolggadusa vuođul leat geatnegahtton addit buot dieđuid maid boazodoalloeiseválddit atnet dárbblašlažžan hálddašit doarjjaortnega.

Boazodoalloeiseválddit sáhttet čađahit báikkálaš dárkkisteami doarjjavuostáiváldi luhtte.

Gáldu: [Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond](#) (Lovdata)

Kommentárat mearrádussii

Vuosttaš lađas: Dieđihangeatnegasvuohta

Dán mearrádusa vuođul sáhtta Eanandoalldirektoráhtta/BOF-stivra dušše gáibidit dieđuid mat leat áššáiiguoskevaččat áššemeannudeapmái dan dihto áššis/hálddašeapmái dan dihto ortnega váste BOF-njuolggadusa vuođul. Dábálaččat leat dakkár dieđut duogášdieđut mat leat dárbblašlaččat dahkat rievttis mearrádusa áššis ja duodaštusat mat dahket vejolažžan dárkkistit ahte doarjja geavahuvvon áššemearrádusa ektui.

Boazodoalloeiseválddit eai sáhte bágget dieđihangeatnegasvuođa ollašuhttima.

Áššemeannudeaddji galgá sáhttit čujuhit hálddašanláhkii § 14 go gohčču dieđuid oažžut § 1-11 vuođul. Son gii oažžu gohččuma mas gáibiduvvojit dieđut sáhtta váidit áššemearrádusa jus ii leat ovttá oaivilis dasa. Váidaga galgá buktit ovdan čálalaččat dahje njálmmálaččat golmma beaivvi áiggis go gohččun bođii. Ohcci galgá oažžut dieđuid váidinvejolašvuođaid birra oktan dieđuid gohččumis.

Nubbi lađas: Dárkkisteapmi

Báikkálaš dárkkisteapmái dihto áššis galgá árvoštallojuvvot individuálalaččat, dat doaibmabidju lea eambo duodalaš go dieđuid sisasáddengohččun.

Šiehtadusbealit leat lánkaásahusčoahkkimis geassemánu 13. beaivvi 2012 deattuhan ahte čálalaš ášševuojeheapmi lea váldonjuolggadus. Dan dihte galgá báikkálaš dárkkisteapmi geavahuvvot dušše dalle go eahpida ášši dieđuid. Dakkár dárkkistemiide maidái gusto hálddašanláhka § 14, geahča ovddit čuoggá.

Jus Eanandoalldirektoráhtta vállje čađahit girjedárkkisteami dahje sullasaš doaimma mii ii gula almmolaš kantuvrii, de dat guoská hálddašanlága § 15 suokkardeami birra. Dan mearrádussii gustojit seamma njuolggadusat dieđuid ja váidima birra go hálddašanlága § 14. Son gii jođiha dakkár dárkkisteami galgá earret eará dieđihit dárkkisteami ulbmila ja makkár lánkavuođđu dasa lea. Sii geat vásihit dárkkisteami, sis lea vuoigatvuohta diktít ovttá vihtána leahkit báikkis, ja galget dieđihuvvon dan vuoigatvuođa birra ovdal dárkkisteami čađaheami.

§ 1-12. Boasttomáksimiid divvun

§ 1-12

Boazodoalloeiseválddit sáhttet divvut boasttumáksojuvvon doarjaga, juogo maŋjilmáksima bokte dahje gáibidit doarjjavuostáiváldis máksit ruovttoluotta doarjaga.

Gáldu: [Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond](#) (Lovdata)

Kommentárat mearrádussii

Gávdnojit guovttelágan vuogit geavahit mearrádusa:

- Eanandoalldirektoráhtta fuomáša ahte lea máksojuvvon beare unnán doarjja áššemearrádusa ektui.
- Eanandoalldirektoráhtta/BOF-stivra dahká áššemearrádusa unnideamis dahje ruovttoluottamáksimis.

Ruovttoluottamáksimis dahje unnideamis ii sáhte § 1-12 mielde dahkkot áššemearrádus. Doarjaga ruovttoluottamáksima áššemearrádus sáhtá dušše dáhpáhuvat go lea dahkkon áššemearrádus unnideamis njuolggadusa § 1-13 mielde, dahje doarjaga birra áššemearrádus rievdaduvvo go čájehuvvo ahte ohcci ii ollašuhhten doarjaga eavttuid go ozai doarjaga.

Doarjaga maŋjilmáksin ohccái

Go Eanandoalldirektoráhtta fuomáša ahte boasttuvuođa dihte lea máksojuvvon beare unnán doarjja ohccái, de direktoráhtta máksá differánssa supmis mii lea juo mákson ja áššemearrádusa supmis. Eanandoalldirektoráhtta dieđiha maŋjilmáksima birra, áššemearrádusa dahkama haga.

Váldonjuolggadus lea ahte olles differánssa máksojuvvo ohccái jođáneamos lági mielde go boasttuvuohta lea fuomášuvvon, juogo ohcci fuomášumi dihte, dahje go direktoráhtta fuomáša boasttuvuođa dárkkisteami dahje áššemeannudeami bokte.

Gáibádus doarjaga ruovttoluottamáksimis

Makkár oktavuodaide guoská mearrádus?

Dadjanvuogi mielde guoská § 1-12 buot oktavuodaide go ohccái lea máksojuvvon beare ollu doarjja, maddái dalle go ohcci ii leat sivalaš boasttumáksimii. Ovdamearkka dihte sáhtá boasttuvuohta dáhpáhuvan hálddahusa bokte máksima oktavuodas.

Váldonjuolggadus lea ruovttoluottamáksin

Eanandoalldirektoráhta ovddasvástádus lea áittardit ahte stáda ruhtajuolludeapmi dáhpáhuvá lágaid ja njuolggadusaid mielde. Váldonjuolggadus lea dan dihte ahte doarjja mii lea máksojuvvon badjel meari galgá gáibiduvvot ruovttoluotta máksojuvvot. Eanandoallo- ja biebmodepartemeantta logai váidináššis ahte galget erenoamáš buorit vuhtiiváldimat ruovttoluottamáksingáibádusas spiehkastit.

Mearrádus lea “sáhtá-mearrádus”, mii mearkkaša ahte BOF-stivra dahje Eanandoalldirektoráhtta galgá konkrehtalaččat árvvoštallat govtolašvuođa gáibidit ruđa ruovttoluottamáksjuvvot dihto áššis. Árvvoštallanfáddán lea sihke ruovttoluottamáksingáibádusa ásaheapmi ja vejolaččat

maidái man olu galgá gáibiduvvot ruovttoluotta máksojuvvot. Konkrehtalaš árvoštallamis galgá BOF-stivra dahje Eanandoalldirektoráhtta iskat vejolašvuoda rievdadit dahje sihkkut doarjjaáššemearrádusa hálddašanlága § 35 vuodul.

Muhtun hárvanaš dilálašvuodaid sáhtta leat vejolaš ahte doarjja ii gáibiduvvo ruovttoluotta máksojuvvot. Váldoeaktun dása lea ahte ohcci duodas jáhkii ahte boasttumáksin lei riehta. Ovdamearkka dihte sáhtta boasttumáksin leamaš Eanandoalldirektoráhta boasttuvuohta, ja ohccis ii lean ágga jáhkkit ahte máksin lei boastut.

Eatnasat geat ohcet doarjaga BOF-njuolggadusa vuodul leat iešheanalaš ealáhusdoallit, ja sin várrogasvuhtii leat alla gáibádusat. Ohcciin gáibiduvvo viiddis máhttovuoddu njuolggadusain mat gustojit iežaset doibmii, ja ahte ohccit ohcet gustovaš njuolggadusaid mielde doarjjajuolludeami ektui. Praktihkas dat mearkkaša ahte leat unnán dilálašvuodát go ohcci sáhtta leamaš várrogas buori jáhkus.

Go BOF-stivra/Eanandoalldirektoráhtta árvoštallá ruovttoluottamáksima, galget čuovvovaš vuhtiiváldimat vihkkedalloyuvvot nubbi nuppi ektui:

- rievttis rehkenastin ja
- sihkkaris hálddašeapmi almmolaš ruđain

vihkkedalloyuvvojit čuovvovaš čuoggáid ektui:

- ohcci persovnnalaš oktavuodát ja láhtten (mieđai go maŋnel máksima je.)
- áigi mii lea vássán boasttumáksima rájes
- Eanandoalldirektoráhta bagadallan áššis (lea go doarjjavuostáiváldi ohcan bagadallama, man buorre bagadallan lea leamaš)
- boasttuvuođat hálddašeamis

Sáhttet maidái leat eará áššáiiguoskevaš oktavuodát mat galget leat mielde konkrehta ášši árvoštallamis.

Boasttumáksindilálašvuodain lea doarjjavuostáiváldi ožžon doarjaga mii ii lean vuoigaduvvon sutnje. Eanandoallo- ja biebmodepartemeantta lea lohkan ahte vuhtiiváldin rievttis rehkenastimis ja sihkkaris hálddašeamis almmolaš ruđain lea dehálabbot go vuhtiiváldit ahte vuostáiváldi sáhtta jáhkkigohtán ahte máksin lei riehta.

[Áššemeannudeapmi áššiin main doarjja galgá máksojuvvot ruovttoluotta](#)

Jus Eanandoalldirektoráhtta lea mearridan ahte máksojuvvon doarjja galgá gáibiduvvot ruovttoluotta máksojuvvot, de galgá álgoálgosaš doarjjamearráduš rievdaduvvot hálddašanlága § 35 vuodul, jus eavttut rievdadit mearrádusa leat sajis oktasaš áššis.

Áššemearrádusa rievdadeapmi mii dagaha ruovttoluottamáksima máksojuvvon doarjagis rehkenastojuvvo vahágiin vuostáiváldái. Jus boasttuvuohta fuomášuvvo maŋnel go doarjjavuostáiváldi lea ožžon dieđu áššemearrádusa birra, de lea dábálaččat rievdadeapmi dušše vejolaš jus áššemearráduš lea eahpegustojeddji, vrd. hálddašanlága § 35 vuosttaš lađas bustávva c.

Dakkár áššiin main lea máksojuvvon beare ollu doarjja boasttuvuođa dihte, dain boasttuvuohta dábálaččat lea mearridan áššemearrádusa sisdoalu. BOF-stivrras dahje Eanandoalldirektoráhtas váilu dakkár oktavuodain láhkavuoddu juolludit doarjaga, go doarjaga eavttut eai leat ollašuvvan. Eahpegustojeddji áššemearráduš mas váilu láhkavuoddu rehkenastojuvvo eahpegustojeddjin.

Ovdal go áššemearráduš sáhtta rievdaduvvot, de galgá sáddejuvvon dieđáhus ovdagihtii

doarjjavuostáiváldái hálddašánlága § 16 vuođul. Ovdagihtii dieđáhusas galgá dieđihuvvot

- guhtemuš doarjjamearrádussii ášši gusto
- ahte árvoštallojuvvo rievdadit áššemearrádusa
- manne rievdadus áššemearrádusas árvoštallojuvvo
- man ollu galgá gáibiduvvot ruovttoluotta máksojuvvo (olles dahje oassi doarjagis)
- rievdadusa váikkuhusat, ovdamearkka dihte ahte doarjja galgá gáibiduvvot rehkega bokte dahje rehkenastujuvvo eret boahttevaš doarjjamáksiin
- doarjjavuostáiváldi vejolašvuohta cealkámuša addit áššis, ja cealkámuša áigemearri. Áigemearri berre mearriduvvot vai doarjjavuostáiváldis oažžu doarvái áiggi áimmahuššat iežas beroštumiid.

Áššemearrádusat sihke rievdadeami birra hálddašánlága § 35 vuođul ja ruovttoluottamáksima birra njuolggadusa § 1-12 leat earjkilmearrádusat. Doarjjavuostáiváldi sáhtá váidit goappaš áššemearrádusaid, oktasaččat dahje sierra, ja galgá ožžon váidima birra dieđuid seamma reivves go rievdadeami birra mearrádus.

§ 1-13. Unnideapmi ja doarjaga dollen

§ 1-13

Jus doarjjavuostáiváldi lea fuollameahttumit addán boasttu- dahje váilevaš dieđuid ohcamušas, mat leat dahje livčče sáhtán addit vuođu eahperievttes doarjjamáksimii, de sáhtá olles dahje oassi doarjagis unniduvvot.

Jus doarjjavuostáiváldi fuollameahttumit dahje iešdáhhtolaččat lea boazodoalu jodihan boazodoalu lágaid dahje njuolggadusaid vuostá, de sáhtá olles dahje oassi doarjagis dollejuvvo dassáži dilli lea njuolgejuvvo. Jus lea duođalaččat fuollameahttumit dahje duođalaččat iešdáhhtolaččat rihkkon njuolggadusaid, de sáhtá olles dahje oassi doarjagis unniduvvot.

Gáldu: [Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond](#) (Lovdata)

Kommentárat mearrádussii

Mii lea unnideapmi ja mii dan ulbmil lea?

Unnideapmi mearkkaša ahte Eanandoalldirektoráhtta/BOF-stivra unnida doarjjasupmi mii álgoálggus lei vuoigaduvvon ohccái. Jus ohcci ii ollašuhhte eavttuid oažžut doarjaga, de galgá ohcamuš hilgojuvvo. Dat ii leat unnideapmi.

Bajit mihttu unnidemiin lea sihkarastit dohkálaš hálddašeami searvevuođa ruđaid. Unnideami riskkain go addá boasttudieđuid čavge ohcci várrogasvuođa go deavdá ohcamuša ja sádde ohcamuša, ja váikkuhit dasa ahte doarjjavuostáiváldit láhttejit mearriduvvon njuolggadusaid mielde. Unnideamis ii leat ránggášteaddji ulbmil ja dat ii galgga oidnot ránggáštussan.

Eanandoalldirektoráhtta “sáhtta” unnidit doarjaga, muhto galgá álo árvvoštallat unnideami Mearrádus lea “sáhtta”-mearrádus, mii mearkkaša ahte dat gullá hálddašeami friija árvvošteapmi unnideami birra. Vaikko mearrádus lea hábmejuvvon “sáhtta”-mearrádussan, de lea čielga vuolggasadji ahte unnideapmi galgá dahkkot jus ohcci lea rihkkon namuhuvvon njuolggadusain.

Vuosttaš lađas: Unnideapmi boasttudieđuid geažil

§ 1-13 vuosttaš lađđasa mielde sáhtta doarjja unniduvvot jus doarjjavuostáiváldi lea fuollameahttumit dahje iešdáhtolaččat addán boasttu- dahje váilevaš dieđuid ohcamušas, ja dat dieđut leat dahje livčče sáhttan dagahit boasttumáksima doarjagis.

Go Eanandoalldirektoráhtta fuomáša ahte ohcci lea addán boasttudieđuid ohcamušas, de galgá álo árvvoštallojuvvot unnideapmi § 1-13 vuosttaš lađđasa vuodul. Unnidanmearrádus lea eanjilmearrádus, vrd. hálddašanlága § 2, ja ohcci sáhtta váidit.

Jus Eanandoalldirektoráhtta/BOF-stivra galgá sáhttit dahkat áššemearrádusa unnideami birra mearrádusa vuodul, de galget dihto eavttut ollašuvvat.

Gáibádus boasttudieđuid birra ja váikkuhusat áššemearrádussii

Diehtu mii ii leat riehta (boasttudiehtu) lea go dan maid lea čállán ohcamuššii ii oktiivásttit duohta diliin. Váldonjuolggadus lea ahte ohcci ferte deavdit rievttis dieđuid jus galgá leat vuoigaduvvon doarjagii.

Jus ohcci lea aiddostahtán dahje čilgen duohta dili kommentárasuorgái dahje eará vuogi mielde, de ferte konkretalaš árvvoštallama bokte mearridit lea go ohcci addán boasttudieđuid vai ii. Jus dieđut ohcamušas dagahit ahte áššemeannudeaddji sáhtta meannudit ášši rievttis diehtovuoduin, de galget buorit ákkat sivahit ohcci addit boasttudieđuid mat livčče sáhttan dagahit vuodul boasttumáksimiidda.

Boasttudiehtu galgá dasa lassin addán dahje livččet sáhttit addit eanet doarjaga go dan mii lea vuoigaduvvon ohccái. Mearrádusa váldodilálašvuolta lea go Eanandoalldirektoráhtta áššemeannudeami ja dárkkisteami (mašiinnalaš- ja riskavuđot dárkkisteami) bokte fuomášit boasttudieđu. Jus ohcci ieš dieđiha boasttuvuođa birra jearatkeahtta, nu ahte Eanandoalldirektoráhtta ii leat váldán oktavuoda ohcciin, de ii berre doarjja unniduvvot.

Ohcci galgá láhtten “fuollameahttumit dahje iešdáhtolaččat”

Boahte eaktu lea ahte lea go ohcci addán boasttudieđuid “fuollameahttumit dahje iešdáhtolaččat”. Dat mearkkaša ahte doarjja ii sáhte unniduvvot jus ohcci lei várrogas buori jáhkus go boasttudiehtu addojuvvui. Ohcci lea várrogas buori jáhkus go ii diehtán dahje ii livčče galgan diehtit ahte diehtu ohcamušas lea boastut.

Doarjjavuostáiváldit njuolggadusa vuodul leat dábálaččat iešheanalaš ealáhusdoallit, ja sidjiide leat alla gáibádusat várrogasvuhtii. Doarjjavuostáiváldi sáhtta dan dihte háreve addit boasttudieđu. Vurdojuvvo ahte doarjjavuostáiváldi máhtta doaimmas bures ja njuolggadusaid mat gusket doibmii. Jus doarjjavuostáiváldis leat váttisvuodát ipmirdit ohcanskovi, de vurdojuvvo ahte son váldá oktavuoda Eanandoalldirektoráhtain buori áiggis ovdal áigemeari.

Okta ovdamearka goas ohcci sáhtta jáhkkán ahte boasttudiehtu lei riehta, lea go juolluduvvon submi spiehkasta nu unnán rievttis supmis ahte ohcci ii sáhte sivahallojuvvot go ii fuomášan boasttuvuođa.

Go ohcci ii leat leamaš buori jáhkus, de lea juogo fuollameahttunvuolta dahje iešdáhtolašvuolta.

Fuollameahtunvuolta

Mearrádus § 1-13 vuosttaš lađđasis fátmasta nu gohčoduvvon earŋkilis fuollameahtunvuolta. Earŋkilis fuollameahtunvuolta lea go doarjjavuostáiváldi láhtten lea spiehkastan láhttemis man dábálaš várrogas olmmoš seamma dilálašvuodas livčče dahkan.

Go árvoštallá fuollameahtunvuodaǵaibádusa, de galgá vuhtiiváldimiid vihkkedallat, maiddá dan ahte lei go ohcanskovvi, njuolggadusat dahje ledje go eará dieđut eahpečielgasat, ja livčče go dat eahpečielggasvuolta sáhttán dagahit ahte ohcci eahpidii dulkodettiin. Ovddeš práksisa, go várrogasvuodaǵaibádus lea árvoštallojuvvon, maiddá váldo vuhtii.

Iešdáhtolašvuolta

Iešdáhtolašvuoda árvoštallan lea subjektii valaš árvoštallan. Das oaivvilduvvo ahte Eanandoalldirektoráhtta/BOF-stivra ferte earŋkiláššis veadjehahttit ahte doarjjavuostáiváldi láhttema bokte lea iešmielaid geahččalan oažžut eahpevuoigaduvvon máksima doarjagis. Gáibiduvvo áššálaš sivvaoktavuolta dagu ja eahpevuoigaduvvon máksima gaskkas.

Unnideami mearri

Eanandoalldirektoráhtta/BOF-stivra sáhttá unnidit “olles dahje oasi doarjagis”. Váldonjuolggadusa lea ahte doarjja galgá unniduvvot supmiin mii oktiivástida eahpevuoigaduvvon máksimiin. Ovdamearkka dihte, jus boasttudiehtu dagahii ahte doarjjavuostáiváldi oaččui 10 000 ruvno eahpevuoigaduvvon doarjjan, de galgá doarjja unniduvvot 10 000 ruvnuin.

Áššemeannudeaddji galgá álo árvoštallat govttolašvuoda ja heivvolašvuoda unnidit supmiin mii oktiivástida eahpevuoigaduvvon máksimiin earŋkiláššis, vai galggašii go unnidansubmi lasihuvvot dahje unniduvvot.

Ovdamearkka dihte berre unnidansubmi lasihuvvot jus ohcci lea addán boasttudieđuid mángga ohcamušas. Jus eahpevuoigaduvvon máksima mearri šaddá beare ollu boasttudieđu ektui, de sáhttá mearkkašit ahte unnidansubmi galgá biddjot unnibun go lassimáksin.

Submi mii unniduvvo ii sáhte goasse leamaš eambo go ohcci doarjjamáksimat dan dihto ohcanáigodagas. Das oaivvilduvvo ahte unnidansubmi ii sáhte leat eambo go doarjjamáksin, vai doarjjavuostáiváldi ii šatta vealgugassan Eanandoalldirektoráhttii/BOF-stivrii eanet ruđaid go ohccojuvvon doarjaga submi.

Nubbi lađas: Doarjaga dollen ja unnideapmi go njuolggadusat leat rihkkojuvvon

Vuosttaš čuokkis: Doarjaga dollen go njuolggadusat leat rihkkojuvvon

Mearrádus § 1-13 nubbi lađas vuosttaš čuokkis gusto oktavuodaide go doarjjavuostáiváldi jođiha doaimmas dahje lea jođihan doaimmas dainna lágiin ahte rihkku lágaid dahje njuolggadusaid boazodoalloealáhusa váras. Dakkár oktavuodain go fuollameahtumit dahje iešdáhtolaččat lea dahkan dan, de sáhttá Eanandoalldirektoráhtta/BOF-stivra doalahit doarjaga dassáži lobihis doaimma lea njulgejuvvon.

Jus Eanandoalldirektoráhtta galgá sáhttit geavahit mearrádusa § 1-13 nuppi lađđasis vuosttaš čuoggás, galget dihto eavttut leat ollašuvvan.

Eaktu boazodoalu lágaid dahje njuolggadusaid rihkkuma birra

Boazodoalloealáhusa lágat ja njuolggadusat galget leat rihkkojuvvon. Lassin boazodoaloláhkii gullelaš njuolggadusaiguin ja boazodoallošiehtadusa njuolggadusaiguin, de sáhttet dakkár njuolggadusat leat ovdamearkka dihte elliidčálgoláhka gullelaš njuolggadusaiguin.

Dan ahte galgá leat rihkkojuvvon mearkkaša ahte galgá dahkkon áššemearrádus gos boahťa ovdan ahte doarjjavuostáiváldi lea rihkkon njuolggadusaid. Hálddašanlága vuolggasadjii lea ahte

áššemearrádus galgá dahkkot dakkaviđe, nu ahte lobihis doaimmat § 1-13 nuppi lađđasa vuodul leat ain lobihis doaimmat vaikko áššemearrádus lea váidojuvvon, earret go jus áššemearrádus lea manjduvvon hálddašanlága § 42 vuodul.

Gáibádus sivalašvuoda birra

Áššemearrádusas galgá boahit ovdan ahte boazodoalu njuolggadusat leat rihkkojuvvon, ja doarjjavuostáiváldi galgá ipmirdan ahte lea rihkkon njuolggadusaid. Mearrádus § 1-13 nubbi lađas vuosttaš čuokkis, mas Eanandoalldirektoráhtta sáhtta dollet doarjaga, gáibida ahte doarjjavuostáiváldi ferte čájehan earkilis fuollameahtunvuoda dahje iešdáhtolašvuoda.

Eankilis fuollameahtunvuoda birra

Eankilis fuollameahtunvuodta lea go doarjjavuostáiváldi lea láhtten eará ládje go dan maid dábálaš várrogas olmmoš seamma dilálašvuodas livčče dahkan.

Doarjjavuostáiváldit leat njuolggadusa vuodul iešheanalaš ealáhusdoallit, ja doarjjavuostáiváldái leat garra gáibádusat várrogasvuhtii. Ii leat dájvja ahte doarjjavuostáiváldi sáhtta rihkkon njuolggadusaid iežas doaimmas fuollameahtunvuoda haga. Vurdojuvvo ovdamearkka dihte ahte doarjjavuostáiváldi dovdá bures iežas boazodoalu ja njuolggadusaid mat gusket boazodollui.

Fuollameahtunvuoda birra

Fuollameahtunvuoda árvvoštallan lea subjektiiivalaš. Mii fuollameahtunvuodta lea, čilgejuvvo kommentárain § 1-13 – Eankilis fuollameahtunvuoda birra.

Man ollu doarjja galgá dollejuvvot?

Eanandoalldirektoráhtta ferte dihto áššis árvvoštallat man ollu doarjja galgá dollejuvvot. Váldonjuolggadus lea ahte dat supmi mii dollejuvvo galgá leat dan mađe stuoris ahte doarjjavuostáiváldi ferte njulget iežas boazodoalu lobihisvuodaid, muhto ii nu stuoris ahte lea hui eahpegovttolaš ja gáržžida doarjjavuostáiváldi ekonomijja.

Dollenváldi sihkkujuvvo go ohcci lea njulgen dilálašvuoda

Jus ohcci lea njulgen dilálašvuoda ja ásahan lobálaš boazodoalu, de ii sáhte šat Eanandoalldirektoráhtta/BOF-stivra doalahit doarjaga. Dat mearkkaša ahte eiseválddit gohččun njulget lobihis dilálašvuodaid mat ollašuvvet ohcanáigemuttus, ii sáhte leat vuodđun doalaheapmái.

Doarjjavuostáiváldi galgá duođaštit ahte lobihis dilálašvuodta lea njulgejuvvon. Das oaivvilduvvo ahte doarjjavuostáiváldi ferte háhkat dieđuid ja duođaštusaid mat leat dárbblašlaččat duohtandahkat ahte lobihis dilálašvuodta lea njulgejuvvon. Ovdamearkka dihte, doarjjavuostáiváldi sáhtta sáddet áššemearrádusa mas čuožžu ahte su boazodoallu lea lobálažžan šaddan.

Nubbi čuokkis: Doarjaga unnideapmi go njuolggadusat rihkkojuvvojit

§ 1-13 nuppi lađđasa nuppi čuoggá vuodul sáhtta Eanandoalldirektoráhtta/BOF-stivra unnidit olles dahje oasi doarjagis jus doarjjavuostáiváldi boazodoalloeiseválddit áššemearrádusa mielde doaimmaha dahje doaimmahii boazodoalus dakkár vugiin ahte rihkku boazodoalloealáhusa lágaid ja njuolggadusaid, ja lea duođalaš fuollameahtunvuodain dahje eaktodáhtolaččat rihkkon.

Mearrádusas lea seamma árvvoštallanfáddá go § 1-13 nubbi lađas vuosttaš čuokkis, muhto lea roavvásit njuolggadusrihkkumiidda. Erohussan § 1-13 nubbi lađas vuosttaš čuokkis doalaheami birra, de sáhtta unnideapmi § 1-13 nubbi lađas nubbi čuokkis dahkkot vaikko lobihis doaimma lea njulgejuvvon, jus rihkkun lei doarvái roavis dasa.

Árvvoštallan eavttuin njuolggadusrihkkuma mii lea duođaštuvvon boazodoalloeiseválddit áššemearrádusaid ja siva gáibádusas, čujuha kommentáride § 1-13 – Eavttut boazodoalloealáhusa láhka- dahje njuolggadusrihkkuma birra ja Gáibádus čájehuvvon sivas.

Duođalaš fuollameahtunvuođa ja eaktodáhtolašvuođa birra

Duođalaš fuollameahtunvuohta dárkkuha dihto spiehkastaga dábálaš láhttenvuogis dábálaš várrogas olbmo láhttemis gii lea seamma sajádagas ja dilálašvuodas. Árvvoštallan lea objektiivvalaš. Árvvoštallojuvvo seamma ládje go earjkilis fuollameahtunvuohta, muhto dilálašvuodain go doarjjavuostáiváldi duođalaš fuollameahtunvuodain láhtten, de berre doarjjavuostáiváldi daguid bokte čájehit gáhtama.

Eaktodáhtolaš rihkkuma árvvoštallan lea subjektiivvalaš. Dat mearkkaša ahte Eanandoalldirektoráhtta/BOF-stivra ferte dihto áššis duohtan dahkat ahte doarjjavuostáiváldi lea doaimmahan dahje doaimmaha boazodoalus dakkár vuogi mielde mii rihkku boazodoalloealáhusa lágaid dahje njuolggadusaid.

Muhtun oktavuodain dat lea celkojuvvon boazodoalloeiseválddit áššemearrádušas njuolggadusrihkuma birra. Eará oktavuodain sáhtta leat váttis árvvoštallat dan ahte lea go leamaš eaktodáhtolaš rihkkun. Danin lea buoret ahte áššemeannudeaddji árvvoštallá dilálašvuođa duođalaš fuollameahtunvuođa gáibádušaid mielde, go dat lea objektiivvalaš árvvoštallan.

Eanandoalldirektoráhtta/BOF-stivra galgá čađahit konkrehtalaš árvvoštallama juohke ovtta áššis
Vaikko vuolggasadji lea ahte galgá čađahuvvot unnideapmi go njuolggadusat namuhuvvon § 1-13 nuppi lađđasis leat rihkkujuvvon, de ferte Eanandoalldirektoráhtta/BOF-stivra liika čađahit konkrehtalaš árvvoštallama juohke ovtta áššis árvvoštallan dihte galgá go unnidit doarjaga vai ii. Dasa lassin ferte Eanandoalldirektoráhtta/BOF-stivra árvvoštallat man ollu doarjjasupmis galgá unniduvvot.

Árvvoštallama galgá dahkat vihkkedettiin áššáiguoskevaš momeanttaid. Norgga riekti gáibida ealáhusdollein eanet várrogasvuođa, vurdojuvvo ahte lágat ja njuolggadusat main lea njuolggomearkkašupmi ealáhusdoalli doibmii, čuvvojuvvojit.

Unnideami supmi ceahkki berre lassánit dego duođalašvuohta dagus, mii dagahii gustovaš njuolggadusaid rihkkuma, oktan doaibmaekonomalaš váikkuhusaid árvvoštallamiin áššáiguoskevaš doarjjavuostáiváldái. Áimmahuššan dihte ovtadássásaš meannudanprinsihpa, de berre geahččat mo eará sullasaš áššit leat meannuduvvon. Unnideami árvvoštallan áššiin maid leat seammalágan dieđut galgá leat seammalágan beroškeahhtá gos Norggas ohcci doaimmaha boazodoalu.

Submi mii unniduvvo ii sáhte goasse leat stuorát go ohcci doarjjamáksámuš dan dihto ohcanáigodagas. Dat mearkkaša ahte unnidansubmi ii sáhte leat eambbo go doarjjamáksin, dainna lágiin ahte doarjjavuostáiváldi šaddá vealgugas Eanandoalldirektoráhttii/BOF-stivrii ruđa eanet go doarjaga maid ohcci lei ohcan.

§ 1-14. Ruovttoluottamáksin- dahje unnidansupmi gáibideapmi

§ 1-14

Máksojuvvon supmi ja vuoigaduvvon doarjaga differánša sáhtta ruovttoluotta máksima § 1-12 dahje unnideami § 1-13 áššemearrádusa vuodul gáibiduvvot ruovttoluotta máksojuvvot dahje rehkenastojuvvot eret boahttevaš doarjjamáksámušain.

Gáibádusat boazodoalloeiseválddiin sáhtta rehkenastojuvvot eret doarjjavuostáiváldi doarjjamáksámušain.

Jus doarjjavuostáiváldi ii leat várrogas buori jáhkus ahte máksámuš lei riehta, de sáhttet reanttut gáibiduvvot dan rájes go ruovttoluottamáksingáibádus lea joavdan vuostáiváldái. Jus lea duođalaččat láhtten fuollameahttumiit dahje eaktodáhtolaččat, de sáhttet reanttut gáibiduvvot dan rájes go eahpevuoigaduvvon doarjja máksojuvvui. Reantojuolgi galgá biddjot seammaláganiin go reantojuolgi man Finánsadepartemeantta mearrida § 3 lágas juovlamánu 17. beaivvi 1979 nr. 100 reanttuid birra go máksin maŋŋona je. vuodul.

Gáldu: [Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond](#) (Lovdata)

Kommentárat mearrádussii

Vuosttaš lađas: Ruovttoluottamáksima birra

Mearrádusas § 1-14 leat njuolggadusat ruovttoluottagáibideami birra differánssas máksojuvvon doarjagis ja dan supmis mii gáibiduvvo ruovttoluotta máksojuvvot áššemearrádusa unnideami ja ruovttoluottamáksima vuodul. Ovdal go ruovttoluottamáksin sáhtta gáibiduvvot, de ferte áššemearrádus doarjaga birra rievdaduvvot hálddašanlága § 35 vuodul. Geahča kommentáraid § 1-12 – Gáibádus doarjaga ruovttoluottamáksimis.

Nubbi lađas: Doarjjasupmis geassit eret

§ 1-14 nuppi lađđasis lea sierra láhkavuoddu dan birra ahte geassit eret boahttevaš doarjjasupmis. Dat mearkkaša ahte Eanandoalldirektoráhtta/BOF-stivra ii dárbaš geavahit lágakeahtes geassinjuolggadusaid dakkár oktavuodain.

I § 1-14 andre ledd er det angitt en selvstendig hjemmel til motregning i fremtidige tilskuddsutbetalinger. Det betyr at Landbruksdirektoratet/RUF-styret ikke trenger å gå veien om ulovfestede motregningsregler i slike tilfeller.

Eanandoalldirektoráhtta/BOF-stivra galgá, boasttomáksojuvvon doarjjasupmi gáibideami oktavuodas, vuos sáddet rehkega mas boahá ovdan man stuoris boasttumáksojuvvon submi lea. Easka dalle go rehket ii leat máksojuvvon áigemearrái, de sáhtta gessojuvvot eret boahttevaš doarjagis.

Ovdal go doarjjasupmis gessojuvvo, de galgá álo sáddejuvvon geassindiehtu sutnje geasa ruovttoluottamáksin guoská. Diehtu ii sáhte sáddejuvvot ovdalge rehkega máksináigemearri lea gollán. Geassinmearrádus ii leat eaŋkilmearráidus ja dan ii sáhte váidit.

Válljet doarjagis geassit ruovttoluottamáksinsupmi dahje rehkega

Eanandoalldirektoráhtta dat vállje galgá go ruovttoluottamáksinsubmi gáibiduvvot rehkega boket ja dan čuovvoleapmi dahje gessojuvvot boahttevaš doarjjamáksámušaiguin. Oallugat geat ohcet BOF-dorjagiid ožžot daid doarjagiid dušše oktii, vejolaččat maid oalle hárvve, sáhttet leat mángga jagi máksámušaid gaskkal. Dakkár oktavuodain sáddejuvvo rehket boasttomáksojuvvon doarjaga ovddas.

Goalmmát lađas: Reanttut

Vuolggasadji Norgga riektevuogádagas lea ahte reanttut eai sáhte gáibiduvvot láhkavuoddu haga. Dat mearkkaša ahte dihto njuolggadus ferte leat reanttuid birra njuolggadus jus daid galgá sáhttit gáibidit vejolaš ruovttoluottamáksingáibádusa bokte.

§ 1-14 goalmmát lađđasis lea rahppon vejolašvuohta gáibidit reanttuid ruovttoluottamáksima oktavuodas. Reanttuid mearri lohkojuvvo guovtti áigodaga vuodul:

- vuostáiváldit geat eai lean várrogasat buori jáhkus máksámuša birra – dan rájes go ruovttoluottamáksingáibádus bođii vuostáiváldái
- vuostáiváldit geat leat čájehan duodalaš eaktodáhtolašvuodda dahje rihkkuma – dan rájes go boasttumáksojuvvon doarjja máksojuvvui.

Goappaš oktavuodain lea reantojuolgi seamma go dat mii lea mearriduvvon lágas reanttuid birra go maŋŋona máksimiin § 3. Mearrádus galgá doaibmat insentiivan ohccái dieđihit boasttumáksojuvvon doarjaga, dan ovdi ahte doalahit doarjaga dassáži doarjjasupmi gáibiduvvo ruovttoluotta máksojuvvot. Njuolggadusas lea maiddái ulbmilin hehttet ahte boasttumáksámušat dáhpáhuvet dan bokte ahte čavge ohcci várrogasvuodda go deavdá ja sádde doarjjaohcamušaid.

Eaktu ahte doarjavuostáiváldi ferte láhtten eaktodáhtolaččat dahje fuollameahttumit mearkkaša ahte reanttut eai sáhte gáibiduvvot jus doarjavuostáiváldi lei várrogas buori jáhkus.

§ 1-15. Váidin

§ 1-15

Dan njuolggadusa áššemearrádusaid sáhtta váidit Eanandoallo- ja biebmodepartementii hálddašannjuolggadusaid mielde.

Gáldu: [Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond](#) (Lovdata)

Kommentárat mearrádussii

Áššemearrádusaid main lea láhkavuoddu BOF-njuolggadusas sáhtta váidit hálddašanlága mearrádusaid kapihtal VI mielde.

Eanandoalldirektoráhtta ráhkkanahhtta ášši BOF-stivrii, geat árvvoštallet ášši čoahkkimis. Jus BOF-stivra doalaha iežaset áššemearrádusa, de sáddejuvvo ášši Eanandoallo- ja biebmodepartementii loahpalaš meannudeapmái.

Áššemearrádusat maid Eanandoalldirektoráhtta lea meannudan delegašuvnna bokte RUF-ášši 21/17 mielde meannuduvvojit seamma ládje go das bajábealde čilgejuvvon.

Son guhte ohcá doarjaga BOF-njuolggadusa mielde galgá oažžut dieđu váidima birra áššemearrádusas. Dieđut váidima birra galget sistsidoallat váidináigemeari ja gosa váidda galgá sáddejuvvot.